

1.05 Daglonershuisje, gemeente Nunspeet, Gelderland

Trouw 3 juli 2018

Elke week kiest Trouw uit een museum de blikvanger die we niet mogen missen. Vandaag: Een '**zoomhuisje**' in het Noord-Veluws Museum.

Henny de Lange 3 juli 2018, 20:02

Wie zou er niet in dit idyllische huisje willen wonen? Misschien niet permanent, maar om de weekends en zomervakanties in door te brengen. Rond 1900 stonden er heel veel van deze 'zoomhuisjes' in Nunspeet. Ze werden zo genoemd omdat ze aan de zoom (rand) van het dorp stonden langs de akkers en heidevelden.

Vanwege hun schilderachtigheid waren ze een geliefd thema voor de kunstenaars die vanaf 1880 naar Nunspeet kwamen. In de decennia ervoor waren meer kunstenaarskolonies verrezen, onder meer in Oosterbeek. Toen het daar te druk werd trokken schilders ook naar Nunspeet, prachtig gelegen tussen de bossen, heidevelden, akkers met boerderijen en zandverstuivingen. Tot 1950 hebben er meer dan 200 kunstenaars gewerkt.

Een van hen was Jan van Vuuren (1871-1941), geboren in Molenaarsgraaf en opgeleid aan de kunstacademie in Den Haag. Hij kwam daar voor het eerst in 1896 en bleef de jaren erna op en neer pendelen, tot hij er in 1903 permanent ging wonen. In de stijl van de Haagse School schilderde hij bospaadjes, de stille straatjes van Elburg, Hattem en Harderwijk en de zoomhuisjes in Nunspeet.

Geïdealiseerd

Op zijn schilderijen lijkt het leven puur en eerlijk, maar het is een geïdealiseerde werkelijkheid. Het bestaan van de landarbeiders die in de zoomhuisjes woonden, vaak met grote gezinnen, wat kippen en een geit, was zwaar en armoedig. De meeste kunstenaars gingen puur voor de schilderachtige taferelen. Ze werden niet gedreven door sociale beweging.

Net als toen de schilders naar de Veluwe trokken, verkassen in deze tijd ook weer veel mensen naar deze streek om vakantie te vieren. Als u er toch bent is het beslist een aanrader om het Noord-Veluws Museum binnen te stappen, waar de geschiedenis van de kunstenaarskolonie wordt verbeeld.

Dit schilderij van Jan van Vuuren is meteen de blikvanger na de entree. De meeste zoomhuisjes zijn allang afgebroken, maar dit staat er nog en wordt ook nog steeds bewoond, vertelt conservator Margot Jongedijk. Het is een gemeentelijk monument. Fiets of wandel er even langs en stelt u zich voor hoe de gezinnen van de landarbeiders daar hebben geleefd. Dan kijkt u waarschijnlijk toch met andere ogen naar dit idyllische tafereel.

Er is een gratis fietsroute in het museum beschikbaar die langs dit zoomhuisje en andere plekken leidt die veelvuldig zijn geschilderd en te zien in het Noord-Veluws Museum, www.noord-veluws-museum.nl. [Meer afleveringen van 'Wat moeten we zien in' vindt u hier.](#)